

Espoon kuntaLOPS 2021

Ohjauksen webinaari 11.12.2020, Eeva-Kaisa Ikonen, Riina Plosila, Sonja Oikari

Opetussuunnitelmaprosessin rakenne ja aikataulu

ESPOO
ESBO

Espoon LOPS syntyy yhdessä

Laaja osallisuuteen perustuva prosessi

- yhteinen ymmärrys,
- tunne osaamisesta ja onnistumisesta
- eri näkökulmat, oppivan yhteisön työtavat
- lukioverkon vahvistaminen.

Työ jatkuu…

- Lukiokohtainen työ 2020-2021
- Osaaminen, LOPS-tutorit, kehittäjäverkosto
- Käyttöönotto s. 2021

European Commission iCapital Awards 2020

Mikä Espoon prosessissa on ollut parasta?

Osallistujien ryhmäpalautteita LOPS-pajoista 31.8. ja 7.9. 2020

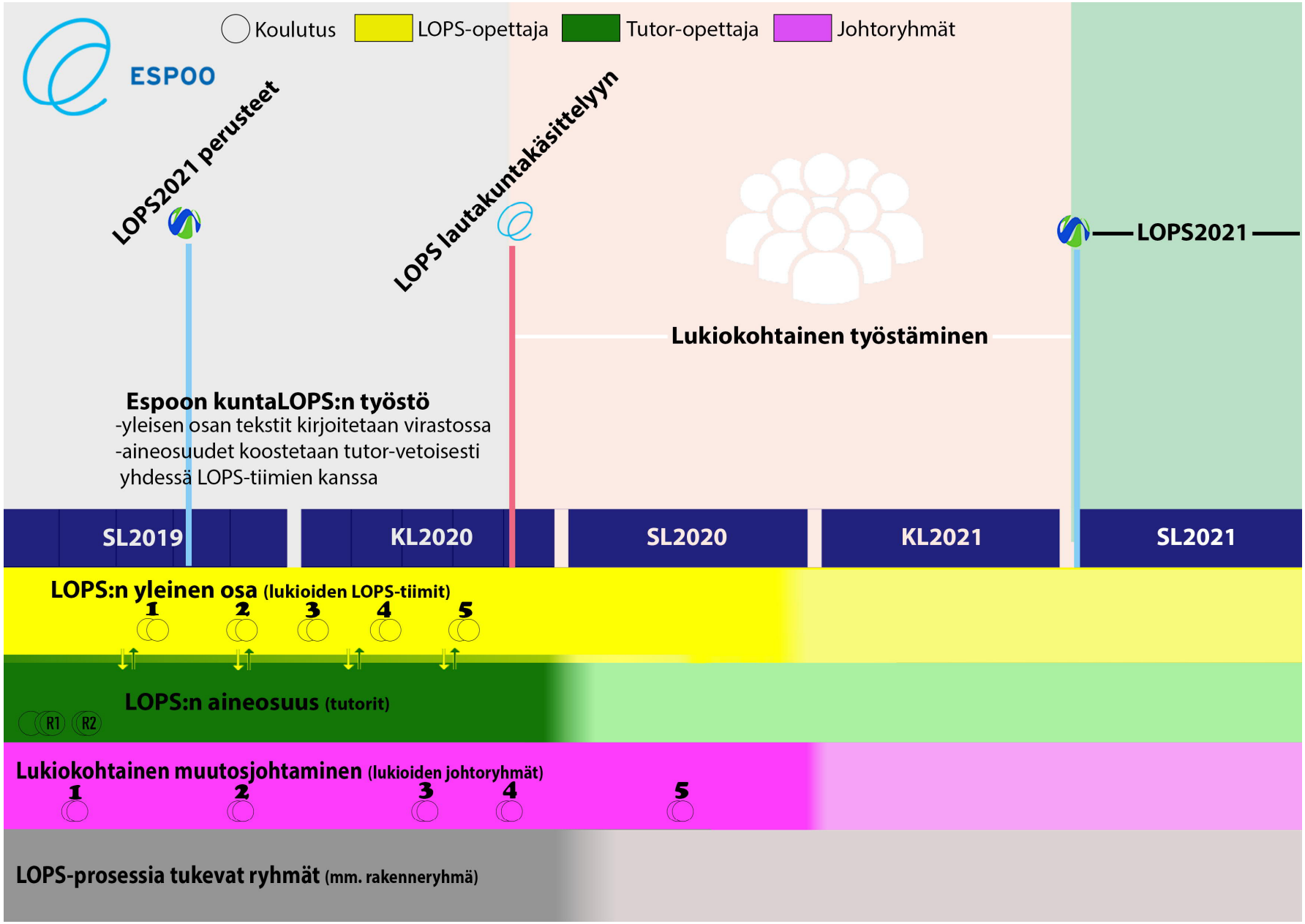
”Olemme perehtyneet LOPSiin paremmin kuin ehkä ilman koulutusta, mielenkiinto kasvanut. Ollut etuoikeus saada osallistua.”

”Uusi LOPS tuli tutuksi. Luottamus tulevaan ja omaan pärjäämiseen & osaamiseen.”

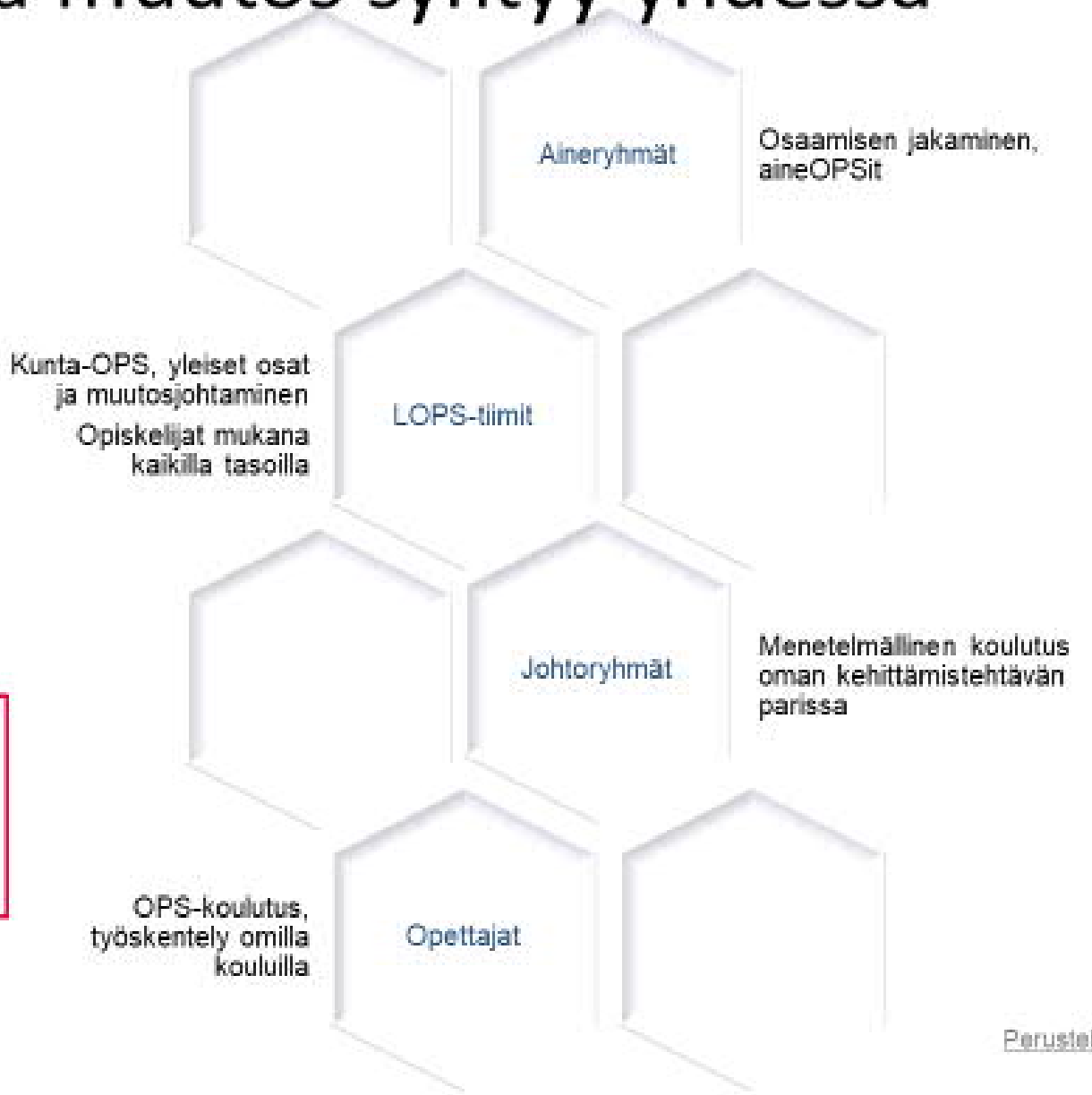
”Kaikki sisällöt hyvin mietittyjä ja on oltu asian ytimessä koko ajan. Asia on ollut mielenkiintoista ja työ on ollut mielekästä koko ajan.”

”Iso kiitos kaikille. Toivottavasti tämän tyyppinen työskentely jatkuu. Oli myös hyvä, että koulutusala laajasti edustettuna (sekä opettajat, rehtorit, viraston väki). ”

”Espoon lukioiden välinen yhteisöllisyys (tietoisuus toisista lukioista) vahvistunut, LOPS-prosessi tuotu opettajien ja koulujen tasolle (ei pelkästään ylätason juttu).”

Koulutus
LOPS-opettaja
Tutor-opettaja
Johtoryhmät
ESPOO
LOPS2021 perusteet
LOPS lautakuntakäsittelyyn
LOPS2021
Lukiokohtainen työstäminen
Espoon kuntaLOPS:n työstö
-yleisen osan tekstit kirjoitetaan virastossa
-aineosuudet koostetaan tutor-vetoisesti
yhdessä LOPS-tiimien kanssa
SL2019
KL2020
SL2020
KL2021
SL2021
LOPS:n yleinen osa (lukioiden LOPS-tiimit)
1
2
3
4
5
LOPS:n aineosuus (tutorit)
R1
R2
Lukiokohtainen muutosjohtaminen (lukioiden johtoryhmät)
1
2
3
4
5
LOPS-prosessia tukevat ryhmät (mm. rakenneryhmä)

Vaikuttava muutos syntyy yhdessä tehden

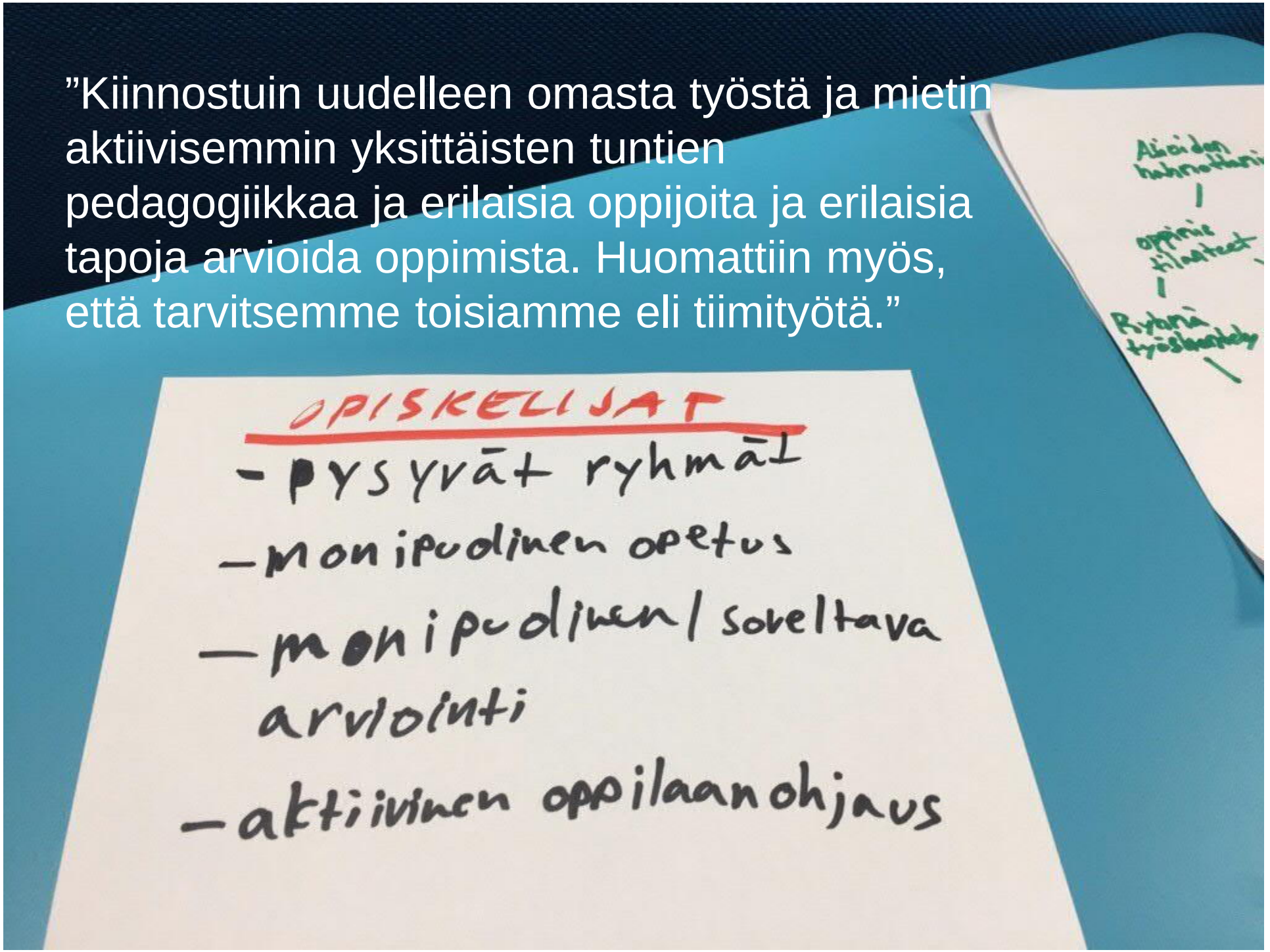
Avainasemassa johtaminen

Perusteluonnos

Osallisuuden elementtejä 2019-2021

”Kiinnostuin uudelleen omasta työstä ja mietin aktiivisemmin yksittäisten tuntien pedagogiikkaa ja erilaisia oppijoita ja erilaisia tapoja arvioida oppimista. Huomattiin myös, että tarvitsemme toisiamme eli tiimityötä.”

”Erilaiset uudet metodit, joita voi hyödyntää. Prosessissa mukana ollessa on saanut hyvän kuvan koko asiakirjasta. Kollegiaalinen jakaminen on ollut erittäin antoisaa. Toivotaan lisää tämän tyyppistä toimintaa.”

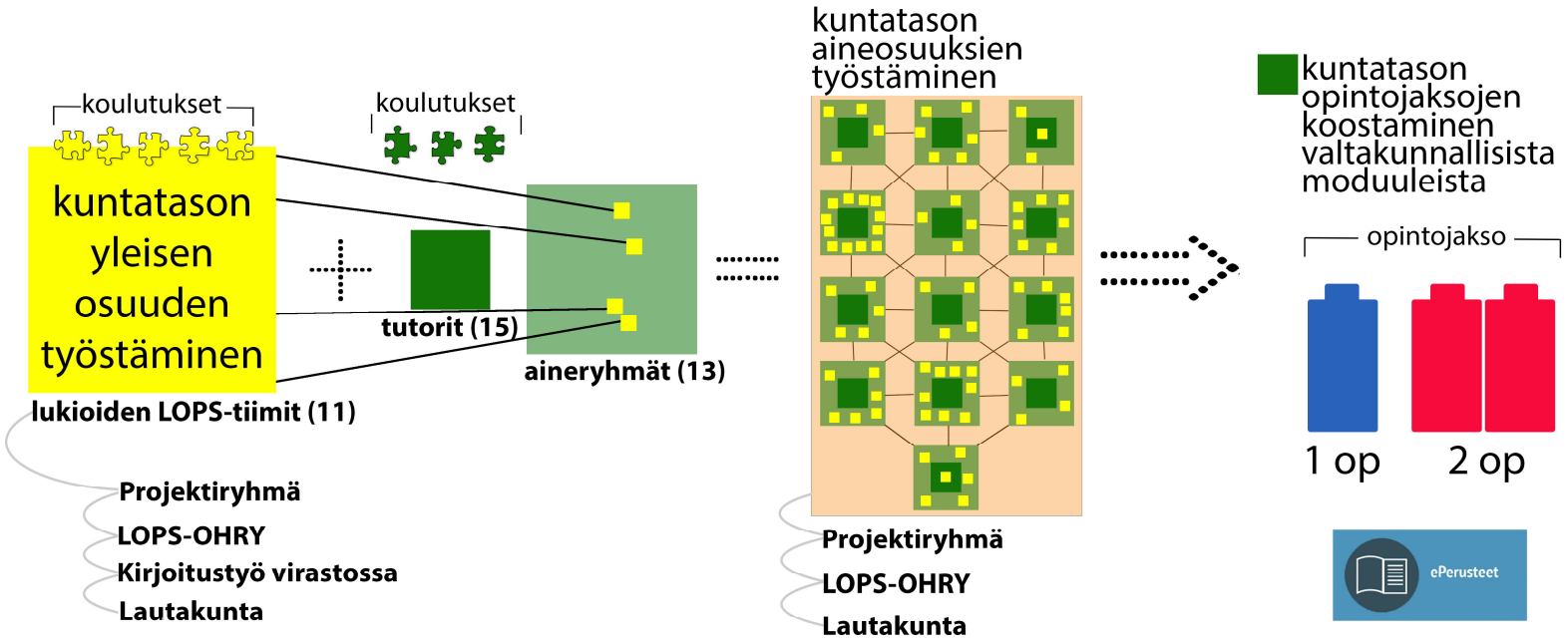
Opetuspäällikkö Eeva-Kaisa Ikonen
Perusopetus ja lukiokoulutus
eeva-kaisa.ikonen@espoo.fi
050 320 0607
Twitter: @ekIkone

4.1. Ohjaus

ESPOO

ESPOON KUNNALLISEN LOPS:N YHTEISSUUNNITTELU

LOPS-opettaja Tutor-opettaja Johtoryhmät

LUKIO-KOHTAISTEN OSIEN TYÖSTÄMINEN ALKAA

LOPS-työtä tukevat ryhmät ja hankkeet:

rakenneryhmä, työelämäyhteistyö, korkeakouluyhteistyö, opiskeluhuolto, kestävä kehitys, erityisopetus, kansainvälisyys, arviointi, ICT/TVT...

MUUTOSJOHTAMISEN TUKI (johtoryhmien EDUKATA-koulutus)

”Aineenopettaja ohjaa opiskelijaa opettamansa aineen opiskelutaidoissa ja auttaa häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan.”

”Ryhmänohjaaja toimii opiskelijaryhmänsä lähiohjaajana” (4.1)

1. Kysymykset

Kuvatkaa esimerkein

a. Miten opettaja voi kehittää opiskelijan opiskelutaitoja ja oppimaan oppimisen taitoja osana omaa opetustaan?
b. Mitä lähiohjaan (ryhmänohjaajan) rooliin kuuluu?
c. Miten Espoo varmistaa, että jokainen lukion aloittava saa opiskelun alkuvaiheessa riittävän osaamisen lukiossa opiskeluun?

Määritelmät:

-Opiskelutaidot

-Oppimaan oppimisen taidot

4.1 Ohjaus

Miten opettaja voi kehittää opiskelijan opiskelutaitoja ja oppimaan oppimisen taitoja osana omaa opetustaan?

- Eri lähteille ohjaaminen ja lähteiden luotettavuuden arvioinnin harjoitteleminen.
- tärkeää huomioida erilaisia oppijoita ja kokeilla oppitunneilla erilaisia oppimistekniikoita, jotta jokainen voisi löytää oman tapansa opiskella
- jos oppikirjan tekstejä on mahdollista kuunnella, opettaja voi tunneilla ohjata käyttämään näitä materiaaleja ja antaa esimerkkejä siitä
- opiskelijat eivät välttämättä osaa jakaa opiskeltavaa materiaalia vähitellen opiskeltavaksi; opettaja voi antaa konkreettisia esimerkkejä, minkä verran aineistoa tulisi opiskella esim. viikossa
- tehtävät kannattaa palastella pieniksi osiksi ainakin ensimmäisillä kursseilla: ensin alleviivataan esimerkkejä vaikkapa retorisista keinoista tekstistä, sitten verrataan niitä retoristen keinojen listaan ja lopulta opitaan tuottamaan omia retorisia keinoja
- keinoja pitää toistaa kurssista toiseen, vaikka opettajasta toistaminen voi tuntua jo turhalta, varsinkin jos samaa kurssia opettaa useita kertoja vuodessa
- Opettaja antaa yksilöllistä tukea niille, jotka eivät ole ymmärtäneet
- Muistisääntöjen näkyväksi tekeminen
- Otetaan huomioon oppiaine ja siihen sopivat oppimistekniikat ja strategiat

ESPOO
ESBO

4.1 Ohjaus

Mitä lähiohjaajan (ryhmänohjaajan) rooliin kuuluu?

- Seuraa jokaisen oman opiskelijansa opintojen etenemistä ja pulmien ilmetessä ottaa yhteyttä. Jokaisen jakson jälkeen seurantalomake Wilmassa. Poissaolojen seuranta. Kahdenkeskinen keskustelu säännöllisesti opiskelijoiden kanssa.
- Hyvinvoinnin tukeminen. Kysytään paljonko aikaa käyttää opiskeluun? Esim. lukukausittain opiskelijakysely liittyen opiskeluun ja opiskeluhyvinvointiin.
- Pitäisikö ro:ssa siirtyä enemmän yksilö/pienryhmäkohtaiseen ohjaukseen? Ykkösen alulla voisi olla enemmän yhteisiä sessioita, mutta kakkosella ja kolmosella voisi siirtyä enemmän tätä kohti.
- Ryhmänohjausten yhteiseen suunnitteluun kannattaa panostaa, siitä on hyviä kokemuksia monesta koulusta.
- Jatkossa: Enemmän yhteisöllisyyttä (esim pareja/ryhmiä vaihdetaan, kuulumisia vaihdetaan)

ESPOO
ESBO

4.1 Ohjaus

Miten Espoo varmistaa, että jokainen lukion aloittava saa opiskelun alkuvaiheessa riittävän osaamisen lukiossa opiskeluun?

- Orientaatiokurssi lukion alkuun, jolla arvioidaan ja ohjataan oppimisen oppimista moniammatillisesti, ja kirjataan henkilökohtaiseen suunnitelmaan -ohjausta kaikilta opettajilta jatkossa.
- Digitaidot kaikille (kurssi). Eriyttäminen taitotason mukaan tärkeää, tällä hetkellä osalla kokemus että kurssi on turha. Osalla haasteita tietää missä on Enter. Kurssilla tarve arvioida opiskelijan digitaitoja ja kirjata tarvittava lisäohjaustarve henkilökohtaiseen suunnitelmaan - ohjausta kaikilta opettajilta.
- Kirjalistat saatavilla lukuvuoden alussa. Olisi ollut hyvä kuulla mistä kirjoja saa.
- Lukion alussa opiskeltavan asian määrän laajuus oli yllätys. Kaikilla ei ole taitoa pilkkoa opiskelumateriaalia.
- Itsenäisen työskentelyn taidoissa ja oman toiminnan ohjauksessa on osalla puutteita.
- Jokaisella espoolaisella opettajalla on riittävä osaaminen oppimaan oppimisen opettamisesta.
- Yläkoulujen ja lukioiden yhteistyö, jotta tulee yhtenäinen osaamispolku.
- Jokaisessa oppiaineessa tulisi käydä alussa läpi omien tavoitteiden asettamista, käsitteiden varmistamista ja opiskelujen aikatauluttamista.

ESPOO
ESBO

Espoon aineosuudet

ESPOO
ESBO

LOPS-aineosuus

Aineosuuksien työstäminen

Ainetutor = Vastaa aineosuuden koostamisesta
Aineryhmä = Ainetutor+LOPS-tiimien aineen opettajat
Laaja aineyhteistyö = Työpaja kaikille Espoon aineopettajille

Tavoitteena tukea kuntakohtaisen opetussuunnitelman aineosuuksien työstämistä

TUTOR-koulutukset 8-9/19	20.11.19 Tutor-tapaaminen	3.2.20 Laaja aineyhteistyö	26.2.20 Tutor-tapaaminen	15.4.20 Tutor-tapaaminen	20.10.20 Laaja aineyhteistyö	17.4. Aineosuudet ePerusteissa

Aineryhmien tapaamiset

Päivän (3.2.20) tavoitteena on:

työstää ehdotuksia, miten pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista moduuleista muodostetaan opintojaksot kussakin aineessa kuntatasoiseen opetussuunnitelmaan.

-Kaikki oppiaineen moduulit tulee olla sijoitettuna opintojaksoihin.

-Opintojakso voi sisältää yhden moduulin (1-3 op) tai useamman moduulin, samasta tai eri aineista. Myös valtakunnallisia valinnaisia voi yhdistää opintojaksoihin, mutta nämä valinnaiset opinnot tulee olla myös tarjottava 2 op opintojaksoina.

Haetaan pedagogisesti tarkoituksenmukaisia ratkaisuja

Pohdittavaksi: Minkälaisia kokonaisuuksia (opintojaksoja) olisi mielekästä rakentaa kuntatasolla? Ainerajoja ylittävät opintojaksot? Opintojaksojen järjestys?

Lisätyöstettävää

Opintojaksojen kuvaukset ePerusteisiin kirjattavaksi:

1. Opintojakson nimi
2. Opintojakson tavoitteet
3. Opintojakson keskeiset sisällöt
4. Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa
5. Opintojakson arviointi
6. Opintojakson vapaa kuvaus

LOPS 2021 – paja II (20.10.2020)

Taustaksi tutorille:

- Mikä muuttuu oppiaineen opetuksessa?
- Tavoitteena käydä keskustelua ja yhdessä kasvattaa ymmärrystä LOPSin tuomista muutoksista oppiaineisiin.
- Hyödynnetään Tutor-koulutuksessa opittuja menetelmiä ja materiaalia sekä halutessa LOPS-pajojen antia ja perustetekstiä.

Opinto-ohjauksen opintojaksot

ESPOO
ESBO

ESPOO
ESBO

Aineryhmätasoista työstöä 2020 alusta lähtien

- Opetussuunnitelman perusteiden tarkastelua

- Pistetyöskentelyä kevättalvella
  - Mikä muuttuu?
  - Mihin yhdistetään?
  - Mitä toivotaan?
  - Mikä toimii?
  - Miten järjestetään?

-> Jo nyt erilaisia toteutustapoja lukioissa

- yhdistetty ryhmänohjaukseen
- hajautettu
  - ekalle lukiovuodelle
  - koko lukion ajalle
- oppikirjalla tai ilman
- linkitetty jatko-opinto-ohjauskeskusteluun

ESPOO
ESBO

Opinto-ohjauksen kursseista, opinto-ohjauksen opintojaksoiksi

- Laajat opintojaksot vs **yksilölliset opintopolut**
- Opetussuunnitelmaan sidottu vs **lukiokohtainen räätälöinti ja ketteryys**

- Yhtymäkohtia löytyy erityisesti yhteiskuntaopin, terveystiedon, psykologian ja vieraiden kielten kursseilta.
  - Teemoja mm. talous, työelämä, yrittäjyys, hyvinvointi

- **Eri oppiaineiden välistä yhteistyötä voi kuitenkin tehdä, vaikkei olisi sidottu opintojaksoiksi.**
  - kaveripalkit
  - tehtävien/vierailujen linkitys

- Ideapankki
- Suunnitelmien työstöä
- Temattiset opinnot: Johdatus lukio-opintoihin opintojakso (oppimaan oppiminen, hyvän esseen rakenne, digialustat)

Kiitos!

ESPOO
ESBO